

DET POSTOMDELTE

FAGBLAD FOR FORENINGEN AF DANSKE SCENEINSTRUKTØRER

Nr. 72 - september 2015

Udgiver:
Danske Sceneinstruktører
Nørre Voldgade 12 2.th.
1358 København K
Tlf. 33 33 08 88
www.stagedirectors.dk
email: info@stagedirectors.dk

Deadline næste nummer:
mandag 9. november 2015

Redaktion:
Inger Birkestrøm Juul, FDS
Fie Nørman Johansson, FDD
Rasmus Malling Skov Jeppesen, FDD
Steen Madsen

Layout: Jakob Brandt- Pedersen

Forside:
Nørrebro Teater: En kort en lang.
Instruktion: Niclas Bendixen
Foto: Ulrik Jantzen

Bagside:
Pressefoto: Den Danske Scenekunst Skole

***“Smuk som det tilfældige møde på et operationsbord mellem en
symaskine og en paraply...”***

Lautréamonts Maldorors sange fra 1869

I sin latinske oprindelse betyder ordet både. "indånding", "åbenbaring", og "løftet, begejstret stemning ! - Hvor det fysiske liv er helt afhængigt af den luft/ilt vi indånder - og når dette fundamentalt er tilstede, er menneskets store mulighed at blive udsat for begivenheder, der igangsætter vores fantasi, og at blive udsat for hændelser og provokationer der frisætter kroppen til handlinger/acts. INSPIRATION til at skabe og handle - forstået som teatrale grundprincipper - findes i ophøjet arkitektur, maleri, skulptur, i vævede stoffer, dufte, smage, farvesammensætninger, skønne eller mærkværdige skikkelser: mennesker - som de mødes alle slags steder: på gaden, i arbejdet, som ventende i køer, begejstrede og selvforglemmende, dansende eller helt knuste i stilstand. - I byens rum er alle en del af et sceneri, fordi de omgivende bygninger og pladser, trængsel eller tomhed altsammen meddiger personens situation.

- I naturen: menneskeskikkelsen sat op mod bjergmassiver, i ørkenens tilsyneladende eksistentielle tomhed, havets evindelige vindledsagede puls og åndedræt, fremstår det dramatiske som, mennesket naturligt inkorporeret i det store totaludtryk, eller som en myre - helt frygtsom og truet, eller sejrssikker som jæger eller bejler... Uanset location er målestokken for denne signatur: homo sapiens i relation til tomhed eller fyldthed, både den indre og ydre. En krop og et ansigt med et langt livs indsigt og erfaring som semiologiske tegn, til helt spæde antydninger aflæst som forelskelse og kropsvendthed mellem unge, som er nye i verden, og kan inspirere til at genkalde og generere en sarthed og en vildskab, som kan sætte en tilskuer i åbenbaringsens tilstand i dette nu ! - Al tale, sang og råberi på gaden og i koncertsale giver lyst til at lade allehånde oratorier lyd på de mest upassende steder, fordi det er

livsyttringer af basale dimensioner: vi trækker vejret, bevæger os alle steder, kæfter op, oplever sorg, ømhed, vildskab, stilstand - og størst: kærligheden - som den største inspiration til arbejdet med at udgive helt forskellige versioner af det menneskelige drama...

Kh. Inger Birkestrøm Juul / Instruktør FDS / dramaturg/ www.site-specific.dk

INSPIRATIONER FRA NÆR OG FJERN

Velkommen til inspirationshjørnet. Efter en meget velkommen læseropfordring har vi her hos Det Postomdelte, spurgt et par dramaturger og sceneinstruktører om, hvad de læser for tiden, og hvorfor. Det er der kommet en række ret forskellige svar ud af. Ikke to bøger går igen. Ikke engang to forfattere. Der er en bred variation af emner, formater og tilgange. Så dyk ned i bunken. Måske er der også bid for dig.

Vi lægger ud med **Miriam Frandsen**, der har valgt at anbefale de tre bøger der pt. ligger på hendes natbord.

“Stå fast – et opgør med tidens udviklingstvang” af Svend Brinkmann

Stå fast har jeg haft stor glæde af at læse både fagligt og privat. Jeg går selv rundt med en kronisk ja-hat på og så kan det være sundt at få modspil.

Brinkmann laver en helt utrolig humoristiske parodi på selvhjælpsbøger og det bedste er, at han ikke prædiker en sandhed, men har tiltro til at man selv kan finde den rette balance. Et godt råd er bl.a. at fyre din coach og få en ven i stede! Et af de vigtigste citater for mig er følgende:

‘meget få taler højt om, at sygdommen entydigt var noget forfærdeligt skidt, som man hellere ville have været foruden...så ikke nok med at vi bliver stressede eller syge og til sidst dør, vi skal også synes, at det er lærerigt og berigende, at det er sådan’ (s. 41).

Det er befriende at nogen endelig siger højt at fx. alvorlig sygdom kan være en tragedie og at man absolut ikke nødvendigvis bliver et større, bedre eller klogere menneske af at rammes af den. Hvis man tager den ‘positive udviklingstrang’ helt ud, kunne vi jo også begynde at prædike for flygtninge, at de skal se positivt på det udviklingspotentiale, de har som mennesker, fordi de har set deres familie blive dræbt for øjnene af dem...

For mig har det været godt at få sat ord på noget, jeg har vidst længe – at der er ting i livet som udelukkende er dårlige, og ikke

godt for noget (og folk er uerfarne og ufølsomme når de påstår andet, og det er en forfejlet trøst), på same måde som der også er ting der er ubetingede gode (hvilket vi heller ikke altid kan rumme uden at skulle finde fejl og mangler).

”Tilfældighedernes spil – veje til John Cage” af Karl Aage Rasmussen.

Karl Aage Rasmussen er en fantastisk begavet og vidende formidler, og det er en stor gave at læse hans bog om John Cage, som

jeg synes er en stor inspirator og foregangsmand i forhold til postdramatiske dramaturgier. Cage’s leg med tilfældigheder, spilteorier og klare koncepter, der åbner op for en sansning af verden omkring os, samt publikums

aktive medskaben af værket, er essensen af moderne scenekunst i mine øjne:

”når folk går til koncert, tror de der skal gøres noget ved dem. Men det er en misforståelse. Det er dem selv der skal gøre noget påpegede han igen og igen. Og tilføjede at det særlige ved musikken, og kunsten i det hele taget, er at den tilbyder en mulighed for at vi til stadighed kan ændre vores mentale setup og få mere ud af vores tilmålte gang på jorden.”(s. 9).

Jeg, Peter – et portræt af Peter Langdal af Helle Bygum.

Den sidste bog er en biografi om Peter Langdal, som jeg læser, fordi jeg skal arbejde med ham i forbindelse med opsætningen af King Lear

på DKT. Jeg synes, det er vigtigt at lave grundig research, ikke kun på selve værkerne, men også i forhold til de mennesker man skal arbejde med, for at komme ind i deres tankegang. Bogen handler mest om Langdals virke som instruktør, så den er jo også en glimrende gennemgang af tendenser i de sidste små 50 års danske teaterhistorie

Til slut bliver jeg også nødt til at anbefale **The Routledge Companion to Dramaturgy**, som lige er udkommet. Jeg har endnu ikke læst og kan derfor ikke udtale mig, men listen over bidragsydere er imponerende og det glæder mig

at der skrives om og forskes mere og mere i dramaturgi.

Miriam Frandsen er dramaturg og projektleder. Til dagligt ansat som dramaturg i Skuespilhuset på Det Kongelige teater.

Lotte Faarup

Lotte Faarup skriver: Jeg sidder netop og skriver manuskript til Det Olske Orkestres næste forestilling "Escape", som jeg også skal instruere. I den forbindelse har jeg læst meget fagstof om entomologi (læren om insekter), om religiøse og filosofiske opfattelser af sjælebegrebet, om filosofiske anskuelser af begrebet eskapisme, noget om børns ensomhed og misrøgt og noget om arkitektur og sansning. Det meste jeg læser er på nettet og det er ikke altid jeg noterer min kilde ned. Men følgende bøger vil jeg gerne anbefale:

"Arkitekturen og sanserne" af den finske arkitekt: Juhani Pallasmaa.

En forrygende øjenåbner omkring stoflighed i rum og vores enorme (delvist undertrykte) kapacitet til at favne verden med andre

sanser end synssansen. En del vidste jeg godt i forvejen, men alle detaljerne omkring f.eks. vores huds evner til at aflæse omverdenen var meget berigende.

"The sculptures of Auguste Rodin" af George Allen.

Meget smuk fotobog med 119 fotografier af Rodins skulpturer samt beskrivelse af Rodins liv. Ud over at Rodin er fantastisk og fotografierne meget gode, så har denne bog inspireret mig i min jagt efter at finde et udtryk for/et billede af menneskets sjæl.

Og hvis jeg skulle komme med et citat (omkring verden som sjæleløs) skulle det

være fra Klaus Rifbjergs digt "Frihavnen" (1960):

"Tom, tom, tom – salig tom/ er verden for andet end ting".

Lotte Faarup er instruktør, dramatiker og kunstnerisk leder af Det Olske Orkester og Forsøgsstationen.

Johan Holm Mortensen anbefaler følgende to tekster:

"EF's visit to a small planet: Some Questions to ask a play." af Elinor Fuchs

Jeg har for nylig læst Elinor Fuchs' korte og elegante tekst. Den virker umiddelbart simpel, men er det nu alligevel ikke helt. For det der fungerer så enormt godt i teksten, som er en indføring i dramatiske teksters struktur, er for det første den fine fagformidling, hvor Fuchs tilbyder en række meget konkrete værktøjer til den, der gerne vil studere en dramatisk tekst og et fiktivt univers. Fuchs sammenligner, som titlen antyder, den dramatiske tekst med en fremmed planet,

der er styret af nogle fremmede naturlove og sociale konventioner, mm. Spørgsmålene fungerer som en åbning til arbejdet med teksten, og kommer rundt om nogle indgange til det fiktive univers, der ofte bliver overset eller sprunget over i iveren efter at komme frem til en hurtig analytisk pointe. For det andet tager spørgsmålene højde for, at det fiktive univers, som den dramatiske tekst præsenterer, ikke blot er litteratur, men en oplevelse i tid og rum. Det er for nemt, som Fuchs skriver, at fokusere på sproget alene, når vi læser. Nej, det er lige så vigtigt også at iagttage den dramatiske dynamik, strukturen består af, som en slags arkitektur. Endelig bemærker Fuchs det vigtige i, at iagttageren ikke må glemme sig selv i sin iagttagelse og læsning. Dette er måske det vigtigste spørgsmål, når man arbejder med dramatisk tekst og fiktive universer til hverdag. Hun skriver:

"Seeking what changes, don't forget to ask what changes in you, the imager of worlds. Ask, what has this world demanded of me? (...) Maybe this world means only to entertain me, why not? But how does it make this intention known?"

Det er en oplagt tekst til undervisningsbrug, men den kan også bruges til at give ny inspiration til den erfarne læser.

"Acts of spectating" af Peter Boenish

Jeg kunne også godt tænke mig at anbefale den artikel som Peter Boenish skriver til fagbogen *New Dramaturgy* (2014). Her præsenterer Boenish begrebet relationel dramaturgi, et begreb der for mig var ukendt. Man kan sige, at teksten er en omsætning af den franske filosof Jacques Rancieres tanker om tilskuerens emancipation. Den begrebsafklarende diskussion og analyse som Boenish her præsenterer, tilbyder os en måde at tale om bestemte teaterbegivenheder, der udnytter tilskuerens blik og position i værket, som relationelle dramaturgier.

Det teksten gør godt er, at den redegør for en anderledes måde at iagttage teater og teatrets muligheder – også i arbejdet med klassisk dramatik. Boenish analyserer tre forestillinger, der arbejder med relationelle strategier. Man bliver som iagttager opmærksom på den måde forestillingen som begivenhed "framer" tilskuerens møde med forestillingen

og hvordan tilskuerens positioneres i tilskuerpositionen i forhold til det performative værk. Det handler om, hvordan tilskueren iscenesættes i sin funktion som tilskuer – inde fra værkets bevidsthed, så at sige. Vi tilbydes som tilskuere måder at sanse, iagttage og engagere os på, som vi skal tage ansvar for i vores handling som tilskuere. Man kan sige, at teksten beskriver et helt anderledes scenisk sprog, som interesserer mig, fordi det netop ikke udelukker den dramatiske teksts position.

Johan Holm Mortensen er dramaturg i skuespilhuset, Det Kongelige Teater.

Kamilla Bach Mortensen har sendt os en sand potpourri af anbefalinger:

Da jeg var færdig med min sæson i år, havde jeg meget lyst til at læse noget teater teori. Ikke faglitteratur eller filosofi i forbindelse med en forestilling, men noget der gik direkte på teateret. Jeg endte med at bestille tre bøger på Amazon: **"Postdramatic Theatre" af Hans-Thies Lehman, "Not Even a Game Anymore - The Theatre of Forced Entertainment" af Judith Helmer & Florian Malzacher og**

"Certain Fragments" af Tim Etchells. Bøger mange nok har læst, men jeg vil anbefale dem alligevel, da det er dem, jeg helst selv vil læse lige nu.

Derudover har jeg i løbet af sommeren genlæst **"The Viewpoints Book" af Anne Bogart og Tina Landau.** En bog der beskriver viewpoints og kompositionsarbejde med teori og øvelser. Er man mere til det filosofiske/anskuelsesmæssige på metoden, kan man læse **"Viewpoints" af Anne Bogart, med forord af Jon Jory.** Jeg elsker den bl.a. pga. det første interview med Anne Bogart, hvor hun taler om "Terror, Disorientation and Difficulty".

Et citat, som jeg er fascineret af, og har ønsket udført af mange skuespillere er: "Burn rubber, but don't move." Sagt live under en Suzukitræning af **Ellen Lauren,** der udbygger det i kompendiet **The International Symposium on the Suzuki Method of Actor training.**

"Movement is done in order to create the sensation of not moving. Suzuki likens the actor to a spinning top that appears most calm and

still when going on top speed"(...) "Learning to relate to stillness that is born of energy is to discover a meaning beyond the word you speak. It restores us to our senses."

En bog jeg bør læse igen er: **"The Actor and the Target" af Declan Donnellan.**

Donnellan virker som en eminent instruktør i forhold til skuespilleren. Han beskriver, hvad denne oplever, frygter, forskellige problematikker i en prøvesituation og han kommer med eksempler og løsninger. Han har også et af mine yndlingscitater omkring angst.

"Fear is like the Devil. The good news is that he doesn't exist, the bad news is that that is precisely why we cant get rid of him. The Devil derives his power by flickering at the sides of our vision. He splits in two and winks at us from right and left, neither fully in our vision nor fully out of it (...) If this miserable stage is reached, we may remember what

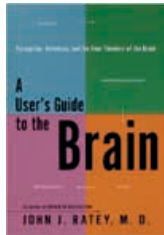
Christ told the Devil in the desert: "Get thee behind me, Satan." The Devils power is that we only ever glimpse him. Therefore the best place is to stick him is behind. (...) We panic that he wants to leap in front of us, but that is his great bluff. If the devil jumped in front and faced us, he would vanish. To see him fully would be to destroy him fully. Similarly, we can never get rid of fear. But we can keep booting him behind us.

Mange instruktører går allerede på Odsherreds uddannelse for kulturledelse, men jeg vil alligevel anbefale nogle af bøgerne fra studiet. F.eks. har jeg selv i år brugt **Barnett Pearce's Kommunikation og skabelsen af sociale verdner i forbindelse med forestillingen "Ingenting av Meg" af Arne Lygre.**

For at forstå postmodernismen må jeg også forstå socialkonstruktivismen. Når man i det postdramatiske teater taler om rollen frem for karakteren, giver det mening at se det i forhold til socialkonstruktivismens konstruktion af virkeligheder i mødet med hinanden og verden. Samt i forhold til sprogets betydning for, hvem vi er, og hvem vi bliver eller

bliver gjort til gennem sproget og de historier vi fortæller om os selv og hinanden.

"Sproget forbinder os, vi er alle omspundet af sprog og sprog har konsekvenser(...) Selvet skaber de sociale verdner, hvori det selv dannes i en fortløbende, tilbagevendende proces. - Vi er hele tiden med til at skabe, ikke bare hinanden, men også os selv."

Et andet citat jeg holder mig til, især når jeg sidder fast i en tekst eller meget ved mit skrivebord er fra **"A Users Guide to the brain" af John J. Ratey.**

"A lot of brain function is, essentially, movement.(...) A tiny marine creature known as the sea squirt illustrates this point. In the early part of its life, the sea squirt, swims about like a tadpole. It has a brain and a nerve cord to control its movements. However, when it matures, it attaches itself permanently to a rock. From that moment on, the brain and the nerve cord are gradually

absorbed and digested. The sea squirt consumes its own brain because it is not needed anymore!"

Kamilla Bach Mortensen er freelance instruktør.

Inge Agnete Tarpgaard sender følgende anbefalinger, mens hun er på vej til Island.

I foråret var jeg på udviklingsrejse til Toronto, for at følge performancekompagniet Mammalian Diving Reflex's arbejde. "[Mammalian Diving Reflex] views innovative artistic interventions as a way to trigger generosity and equity across the universe". De arbejder med "social art practice" med børn, unge og voksne, og inspirerer mig blandt andet med deres brug af humor, selvindsigt og overgivelse af ejerskab til deltagerne.

I den kunstneriske leder **Darren O'Donnells** bog **"Social Acupuncture: A guide to suicide, performance and utopia"** fra 2006, ses et eksempel på hans usentimentale og humoristiske syn på vesterlændinges etiske "udfordringer". Noget der stadig er super aktuelt i dag.

"The world is a collapsing shit factory. War is total and people are being murdered and tortured in our name every day. Real political engagement is boring and labour intensive, and it involves too much fluorescent light. Activism is hard work, but, honestly, its impenetrably Byzantine internecine weirdness is particularly preposterous in a sector that's trying to build a movement. I would laugh if I weren't so busy contemplating suicide. I enjoy my privilege; I think everyone should have some. I even enjoy a good demonstration now and again, but not because I have much hope that any good will come of it - if the millions gathered on February 15, 2003, to protest the impending invasion of Iraq can't make a difference, what can? I enjoy demos because they're nice social opportunities. I prefer chatting to chanting, and I hate being cold. I'm a wimp. And I don't like walking in circles. (O'Donnell, 2006, s.11)

- Hans svar på nogle af disse udfordringer kan i øvrigt ses på deres hjemmeside (www.mammalian.ca), under artiklen "Beautiful civic engagement", der handler om at skabe møder imellem folk, der ellers ikke ville

mødes, at skabe diversitet i møderne i forhold til alder, race, seksuel orientering, religion, beskæftigelse, at udfordre hierarkier, at sætte spørgsmålstegn ved sociale forudsætninger, at skabe kontekster, hvor tabuer udfordres af handlinger og at udfordre offentlige og private lokaliteter og vores brug af dem.

I forbindelse med turen stødte jeg på Misha Glouberman, en anden Toronto-baseret performancekunstner, forhenværende IT-programmør og kommunikationsrådgiver, der også har fokus på sociale møder og processer. I bogen, **"The chairs are where the people go"** interviewer hans samarbejdspartner, forfatteren Sheila Heti ham om hverdagsfilosofi, selv-hjælp, spilteorier og at bo i byen – det er en fantastisk lækkert skrevet bog, og jeg er inspireret af hans metoder til at skabe interaktion imellem mennesker, nedbryde barrierer i sig selv og imellem hinanden: fra rummets indretning til gæst og grimasser til musikalske improvisationer. Her et citat, hvor

han taler om konfliktsituationer, og hvordan man kan skabe problemløsning ved simpelthen at sidde på samme side af bordet, I stedet for overfor hinanden:

"We are all proud of our society's ability to bring things about without violence. So, for instance, we applaud freely elected government, where the reins of state can change hands without people having to kill people. But I think that a more advanced version of that goal is to be able to do things without antagonism. There is a great book about all this called Getting to Yes. It's from the early eighties. In Getting to Yes, the authors explain that in a negotiation it helps to literally sit on the same side of the table as each other. And it's hard. It's hard not to keep falling back into traps of antagonism. So, for instance, if the other side does something that you feel is dishonest or disrespectful, it's hard not to think, Well, fuck 'em – even if that fuck 'em might mean creating a situation where it's worse for them but also worse for you. This kind of battle approach is hardwired, but it leads to all kinds of lose-lose situations. The basic idea is to transform a negotiation from a situation

where two people are pushing against each other to a situation where people are working towards a common solution. (...) I think a lot of human progress consists of overcoming certain instincts, and understanding that just because someone wants something different from you, it doesn't mean that they are bad or that causing them harm is morally acceptable. But more important, in most cases, it also doesn't mean that you'll be better off hurting them. It's so, so easy to mistake damage to your enemy as a personal gain. This happens on every level: among friends, at work, and in politics."

Jeg så faktisk denne form, de to debatører siddende på samme side af bordet, demonstreret i en debat i Deadline i sidste uge mellem Johanne Schmidt-Nielsen og en fyr fra Venstre, og det var den mest behagelige debat, jeg længe har oplevet. Politiker-lede go home, hvor var det fedt at høre på en så rolig debat, hvor de kom frem til mange enigheder – udelukkende på grund af det fysiske set up, vil jeg gerne bilde mig selv ind.

I forbindelse med at jeg skal til Island og deltage i en workshop med Philippe Quesnes under Fieldworks, en workshoprække, der "udforsker virkningen af naturen på teater og performance", læste jeg op på nogle gamle noter fra et Arts & Ecology seminar i 2007 på Dartington College of Arts. Her lavede danser og performancekunstneren **Neil Callaghan** en performance lecture om blåhvalen. Jeg har i mine noter skrevet "Blue whales are like the Barry White of the whale world" og "1/2 ton heart, 9 feet long penis, sleep in different parts of the brain".

Jeg kunne godt tænke mig en opblomstring af performancekunstnere i Danmark, der arbejder med emnerne klima og bæredygtighed. Jeg ved godt, at en del scenekunstnere beskæftiger sig med bl.a. klimaforandringer, men for mig bliver det desværre ofte til ret didaktiske forestillinger, hvor der ikke er efterladt meget plads til deltagerens egne holdninger og fantasi. Lidt mere poetik-tak!

Inge Agnete Tarpgaard arbejder som konceptskaber, performer og dramaturg, med særligt fokus på relationelle kunstprocesser. www.ingeagnete.dk

Det Kongelige Teater: Kvinden uden skygge - Instruktion: Kasper Holten - Foto: Niklos Szabo

HELE VERDEN, HVER DAG

- TANKER FRA DE FØRSTE 10 DAGE AF EN RESEARCHPERIODE

Jeg fik mig en ny app i sommeren 2014. Den skulle vække mig om morgenen med, at fortælle mig lidt om vejret, og hvad der var sket i verden, mens jeg sov. Nu skulle min bedste ven; min smartphone, give mig nyheder 24 timer i døgnet. Var jeg i færd med at blive spist levende af nyheder?

Spørgsmålet ledte tankerne hen mod et muligt sceneprojekt, der skulle handle om vores digitale levesæt, og hvordan det har skabt afhængighed af nyheder. Både de "vigtige" nyheder og de mere sensationelle. Men kunne jeg tale om min afhængighed uden, at stå i fare for at overdramatisere den digitale virkelighed?

Jeg ansøgte i efteråret 2014 FDS' Legatudvalg om støtte til at begynde på et researcharbejde. Jeg fik tilsagn og dermed tid til at vie opmærksomheden til; undersøgelsen, erfaringen, indsamlingen, idéudviklingen og bearbejdelsen.

Følgende er de første dage af min researchperiode.

DAG 1

Jeg har to holdninger til mit researcharbejde: Jeg vil forholde mig åben, og jeg vil lave noget sjovt. Med hensyn til det sidste har jeg en grundlæggende tro på, at humor vil kunne hjælpe mig til at snige alvor ind i tematikken, uden at det føles moralsk og pegefingeragtigt. Jeg leder efter noget, der kan inspirere mig.

DAG 2

Jeg finder inspiration i den norske tegneserie 'Tegnehanne'. En klumme i dagens avis, viser en figur, der ligger i sin seng og stirrer på sin smartphone. Soveværelset er mørkt, men i lyset fra skærmen ser man hende ligge og grynte, pifte og taste på sin smartphone. Genkendeligt! I tegneserien bliver

diagnosekriterierne for afhængighed brugt på figurens afhængighed af egen smartphone.

DAG 3

Jeg får lyst til at teste min egen mobilafhængighed og finder diagnosekriterierne for afhængighed på Wikipedia. De lyder blandt andet som følger: 1) Stærk lyst, følelse af tvang, til at indtage substansen. 2) Problemer med at kontrollere indtaget af substansen, med at starte, slutte og afslutte indtaget. 3) Fysiologiske abstinensstilstande der indtræffer, dersom brugen af substansen ophører eller reduceres. 4) Ligegyldighed i forhold til tidligere glæder og interesser.

Jeg har fuldt score!

DAG 4

Hvad sker der med min hjerne og dens trang til, at globe absolut alt den kommer over?

Jeg læser om hjernen og dens belønningscenter. Når man får oplevelsen af lyst, eller en følelse af tvang, spiller belønningscenteret i hjernen en afgørende rolle. Det er det område centralt i hjernen, der giver nydelse. Belønningscenteret råber hele tiden "mere, mere!"

Det digitaliserede ord leverer umiddelbar stimuli og tilfredsstillelse til belønningscenteret. Dette skriver forfatter Nicholas Carr mere om i bogen "The Shallows – What the Internet Is doing to Our Brains". Carr har indsamlet forskning, hjernescanning, og hans teori lyder på, at unge mennesker er blevet afhængige af det rush hjemmens belønningscenter åbenbart får af alle de hurtige informationer og nyheder. Som et resultat af dette, bliver det svært, at gå i fordybelsen fordi man bliver afhængig af den konstante rushfølelse. "Mere nyheder, nul!"

DAG 5

Okay. Jeg læser et andet sted, at det egentlig ikke findes noget videnskabeligt bevis for, at mobilafhængighed eller afhængighed af nyheder findes. På den anden side: Vi har det alle sammen i os. Muligheden til at blive afhængig, af det meste.

Jeg går ud og interviewer helt almindelige folk om hvad de associerer med afhængighed og hvad de fodrer deres eget belønningscenter med.

De fleste associerer afhængighed hos sig selv med det, at ha en svag karakter. Afhængighed er noget de ser ned på. Det er noget man skammer sig over og det er noget, der får en til at lyve. Man lyver for, at få det man er afhængig af. Afhængighed er noget man gør eller tænker, der er skadeligt for en selv eller ens nærmeste.

Det er mange der føler sig afhængig af noget: Bekræftelse fra partner, gambling, shopping, magt, mad, stoffer, faldskærmhop og træning. Det er ingen som mener, at de er afhængig af nyheder.

DAG 6

Jeg har interviewet en række mennesker i dag om deres eget nyhedsindtag. Vi har talt om det digitaliserede ord, og hvordan det har gjort nyheder til en meget stor del af vores liv. De fleste jeg har talt med oplever, at det digitale levesæt har åbnet op for nye opdagelser på godt og ondt, men mest på godt. De føler de har fået et mere nuanceret blik på det der sker i verden og de er af den opfattelse, at digitaliserede ord, har gjort verden endnu mere spændende og interessant for dem.

Nogen fortæller mig, at de kan finde på at lyve sig til alene tid med deres smartphones.

De lister sig ud på toilettet, eller de sniger sig til små øjeblikke, det være sig en fødsel, en film i biografen eller en køretur med bilen. Også selvom det er forbudt. Det er mange der siger, at de kan finde på at vælge deres barn eller kæreste fra.

Det kan virke som "suget" efter nyheder er særligt stærkt i de situationer, hvor nyhederne er indenfor rækkevidde, men samtidig utilgængelige. Som f.eks. når man sidder i et arbejds møde. Når man endelig får muligheden til, at tjekke smartphonen, beskrives dette, af nogen, som en lykkerus. Mange kan sagtens kende på en skamfølelse i forhold til behovet for at læse og opdatere sig, hele tiden. De kan også blive træt i hovedet og få ondt i tommefingeren: "Men så bytter jeg bare hånd."

DAG 7

Jeg har besøg af min bror. Vi taler om mobilafhængighed. Han siger: "Jeg tjekker nyheder så hyppigt, at jeg aldrig når, at kende på en intens afhængighedsfølelse." Vi snakker lidt om hvor fantastisk redskab smartphonen er og hvor god simultankapacitet vi mennesker

egentlig har. Min bror kan godt lytte til både radio, musik, tale med folk og være sammen med sin smartphone, på samme tid. Det eneste som kan være svært, er at læse bøger. Den glæde, som ligger i det, at læse en bog, er erstattet med noget andet nu.

DAG 8

Jeg har svært ved at navigere mellem "vigtige sager" og "mindre vigtige sager". I dag mistet jeg kontorrollen og havnet, efter halvanden time på nettet, på en blogside om kendte menneskers tasker. Jeg forstår ikke min egen hjemmes kalibrering.

Hvad hvis den mængde af nyheder, som vi omgiver os med, er ved at omprogrammere hjernen? Hvad hvis det digitale levesæt er med på at føre os tilbage til stadiet, hvor man er spædbarn, og kun bliver tiltrukket høje lyder, blinkende lyde og kun har kort opmærksomhedsspænd.

DAG 9

Læser om 11. april 1954. Dagen der ifølge computerprogrammet "True Knowledge" er kåret til verdens kedeligste dag. Dagen uden

nyheder. Dagen som ingen skrev om, tog billeder af, eller filmet. En dag helt uden sensation. Ingen af betydning døde. Ingen større begivenheder fandt sted. Ingen kendte mennesker blev født.

Bestemmer mig for, at lade som om det er 11. april 1954. Spiser frokost. Drikker god kaffe. En bunke game aviser, der ligger og roder, bliver ryddet væk. Efterfølgende går jeg over til en bog af Tomas Espedal: "Gå eller kunsten at leve et vildt og poetisk liv". Bogen handler om en, der vender ryggen til det hele og begynder at gå. Løber. Tager en øl med en ven om aftenen. Vi griner over at alle fire ved bordet ved siden af os, sidder og glør ned i sine smartphones. "Kig dog på hinanden!".

2 sekunder senere stikker jeg hånden i lommen og griber fat i min smartphone. Belønningscenteret har lige beordret mig. "Tak, endelig! Hvilken dejlige følelse det er, at blive stimuleret", siger Hjernen.

DAG 10

Hvordan kan teatret sige noget om dette? Ordene fører mig mod en forestilling, der skal

skubbe fornuften til side og arbejde med hvad der sker når fortryllelse og strømmen af ubevidste behov tager over. En verden der styres af umiddelbare beslutninger og reaktioner. En verden med hurtig tilegnede opfattelser. Jeg vil lade alt dette vise vej. Jeg vil lave en fest for hjernen - dette fantastiske organ, der så gerne vil forbindes med alt levende: Med tilbud på frugt og glade vejrmeteorologer. Med syndfloder og flodbølger. Med kærlighedsmøder og rastløse farvel. Med krige og fyldte containere. Med korte flyture og ubegrænsede frihedstølelser. Med valgkampe og parkometervagter. Med meningsmålinger og intense debatter. Med vrede cyklister og mørke nætter. Med hele verden, hver dag.

Under ligger selvfølgelig spiren til alvor: Ensomhed. Kedsomhed. Behovet for bekræftelse. Socialt konstruerede og overfladiske opfattelser. Ødelæggelsen af langtidsmindets bearbejdningsprocesser.

2015 AARHUS FESTUGE

SNAS OM STEMNINGER I SMILETS OG LYSETS BY

Det hele var lige startet aftenen før, så lørdag d.29.august om formiddagen, hvor en teaterudvidelse kalder på opmærksomhed, og festugens tema tager udgangspunkt i LYS - MERE LYS, var der sporadiske tegn på mørkets gerninger, med svimle overlevende gæster fra natten før, living art i form af pittoreske brækklatter på fortovene, umiskendeligt duftteater af den latrinære slags og en herlig vrimmel af mennesker overalt, musik af alle slags, dans, badutspring og mad i alle afskygninger! På STORE TORV, foran kirken, kan man blive sjoflet efter noder af en mand: THE PROVOCATEUR der sidder i bur og råber HØJT om upassende observationer. Folk der føler sig stødt er velkomne til at prøve at balde ham ned med kasteskyts, og det lykkedes faktisk nogen at skyde ham ned i en mægtig bunke skumgummi, som han efterfølgende kravlede op af, velopløst til nye fornærmelser. - På KVINDEMUSEETS Cafe daler man ned i en

tidslomme, og kan i høvisk selskab nyde en salat, en Egtvedpigepilsner og den lokale avis. - Således rustet trækker uundgåeligt det navnkundige musikteatret ved PUSTERVIG TORV, som altid er fuldkommen pakket med gæstfrie mennesker iført ølbajer, højt syngende til musikken - folkeligt når det er bedst - med smilende ansigter i forskellige grader af rosa til rødt. På LILLE TORV overfor Magasin var en ung artist ved at pakke sine rekvisitter. Nogle børn havde givet ham mønter fra deres forældre og fået lov til at røre ved hans ting, og nu vendte han ryggen til som en slags tæppefald og graver et æble frem til frokost. - Ved SALLING på gågaden kan man skabe egne melodier på mægtige strenge der er fastspændt på huset, og lyden forstærkes ud på gaden. AMPHISCENEN ved Aros er denne dag Koreansk, og der er menneskepyramider og hastig tale ... På SANKT CLEMENS BRO sidder en forgyldt mand (tilsyneladende) i

luften! Senere på dagen er han steget ned af sit podie, som er skønsomt dækket af et uldtæppe, og formen røber illusionen. Hans kvindelige assistent ser ikke helt begejstret ud, men at forsvinde i den blå luft går ikke. - BYPARKEN er forsynet med tre mægtige kaniner, der bringer tanker på GNAGS "VILDE KANINER". Et skilt gør opmærksom på, de gerne lader sig kramme, men ikke ønsker at nogen sparkes og hiver i dem, hvad de fleste børn spontant gør, som om de hvide dyr er truende i dette format. I samme område er der TYRKISK madtelt og palle-café, og en nydelig klassisk kvindeskulptur er forsynet med en fornuftigt dækkende T-shirt fra HUS FORBI. En lang vandring til GODSBANEN tager så megen tid og leden efter den rette dør, at en annonceret forestilling: DUST er startet og KATAPULTdøren låst... Således fører vejen tilfældigvis til en forsamling ZIGØJNERE, som spiller og synger i et nærliggende telt, og

herudenfor poserer gnistrende i nærheden af en seriøs flyder. - WE ARE NOT REAL er en forsamling af unge personer, der ved trappeforløbet til AARHUS TEATER på tøjling lægger og stiller sig i en dynamisk figur; et af medlemmerne fotograferer situationen, og på et givet signal rejser hele forsamlingen sig i sluttet trop og vandrer målbevidst videre. - Bag dem et skilt på Aarhus Teaters facade, der bekendtgør, det er billigere at gå i teatret end i biffen - det er ganske vist! Hele torvet foran teatret er omskabt til et lukket system under navnet DER LIEBE BISP, og tonerne der vælder ud derfra bringer minder om Sankt Pauli i godt gear. - Senere på CANblau SCENEN omkring Klostergade er der stemning som en Barcelona-rambla, med tapasboder og en scene hvor der danses og spilles ægte FLAMENCO. - Gaderne i tredje række optages især af unge der blandt andet holder skovtur på en mægtig grøn tue, der helt eventyragtigt

ligger og ligner en forflyttet bakketop. - I dette område ligger en særlig elsket café ENGLÉN, som rummer en lille gårdhave med latinsk stemning og gode serveringer. - Denne festuge handler om LYS, og for denne gæst er det helt naturlige lys en følgesvend i de ca 12 timer støvlerne kan bære, så de annoncerede lysforestillinger og skulpturer - som de høje søjler under CLEMENS BRO - og andre rundt i byen tager sig ganske ydmyge ud, men lovende! Selve byen er i nyere tid vokset i format og forsynet med seriøst store bygninger især på havneområdet, og på én af dem vil der fra 1.september være et stort og kunstnerisk anlagt lyskunst på DOKK1, så man kan bare komme an - FESTUGEN varer 1 UGE ENDNU!

Vi mødes på gaden foran Teatret Svalegangen med hver sin mobil ved øret, og starter derfor hér på gaden med at hilse, lægge nakken tilbage og se på den meget smukke facade på Sophus Frederik Kuhnel's bygning. Kasino Teatret blev opført i samme år som Aarhus Teater, for at servicere arbejderklassen, med viser og dansepiger, mens borgerskabet så "Duarder" på Store torv. Rollen i dag er en anden end dengang for Teatret Svalegangen der nu huser bygningen, men tanken er fortsat at være mere udfordrende og samfundsaktuel end storebroderen i byen.

På toppen rejser sig noget nyt og tiltrækkende, som er udgangspunktet for dette interview: NY SAL, en udvidelse af bygningen med en rundbuet blackboks med plads til 140 publikummer. - en fornyelse til 22.7 mill. bevilget af KØBMAND HERMAN SALLINGS FOND, under ledelse og godkendt af Karin

Salling. Tegnet af arkitekt Martin Winberg fra Friis og Moltke, udført af entreprenør A. Enggaard. Et projekt der har skabt nye publikums faciliteter, nye garderobeforhold, samt "Pers motorvej" - kælenavnet for en godslevator fra kælder til kvist

- Overskriften på den lykkelige og frugtbare bevilling kan også kaldes "Teatret og kunsten at fluefiske"! Herom nærmere...

Inde i Svalegangens nu større dog upræsenttøse foyer - avispapir på bordene - sorte metalstole - en halvmåneformet bar - præsenterer Per Smedegaard en sum af statistikker og tal, der taler deres tydelige sprog om forandringen. Bestyrelsen valgte, selvom teatret havde stor tilstrømning, at ansætte en på det tidspunkt yngre chef, set i lyset af, størstparten af Svalegangens teatergængere som det tegnede sig for 5 år siden, efter

x-antal år ville være ikke-eksisterende, ikke fordi de ikke ville ønske at komme mere, men fordi de ikke ville være i live! -

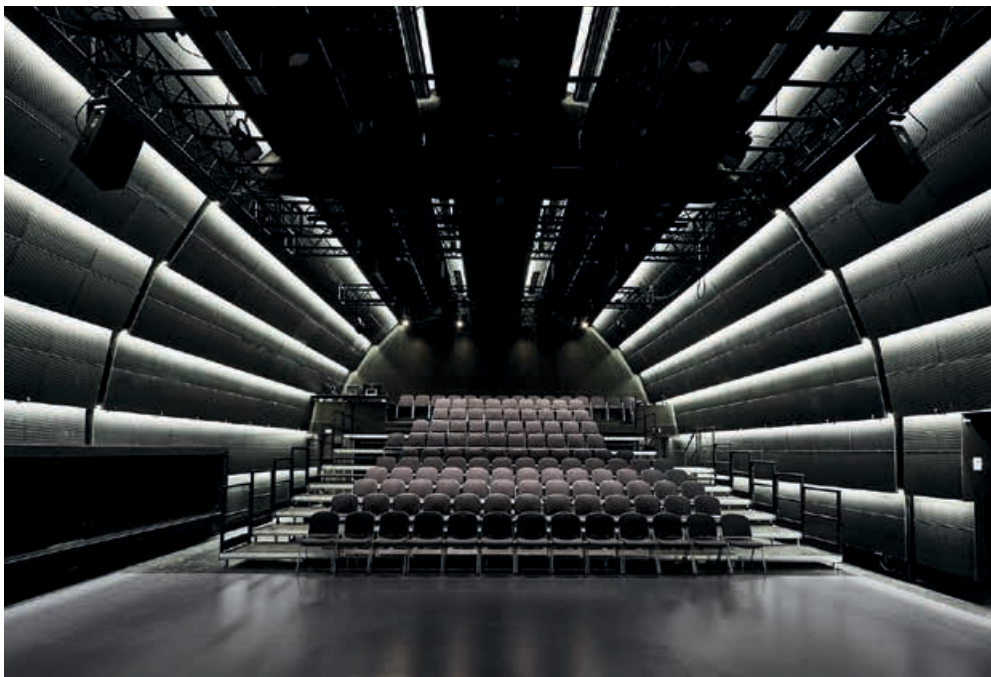
Såvel indholdet i forestillingerne som brandingen måtte ændre sig til noget et tidssvarende publikum ønskede at se, og efter et massivt dyk, de første år hvor antallet af gæster gik markant ned, er der nu omdefinert til et nyt og mangfoldigt publikum. I omegnen af 20.000 publikummer og en belægning de seneste år på 82 %. Både i form af en stigning i antallet af løssalg til et yngre publikum, og fordi nogle af de oprindelige publikummer har fundet gode grunde til at fortsætte med at være tilstede.

Det visuelt bærende udtryk er en KRONHJORT, der udover at have eksponeringsværdi, ifølge Per Smedegaard: " altid står på det mest synlige sted i skoven og brøler og pisser på sig

selv, for at skræmme alle mainstream hjortene væk - det samme er kunstens opgave! Det har berørt enkelte, mest teaterfolk, at popkom nu leveres sammen med billetten - og dermed profanerer teatrets "sakrale rum". Det må vi leve med for det at det usnobbede og ligetil skal betones, og billetpriserne annonceres: 5 forestillinger til 555, som en tilbudsvare. Men det har, sammen med at være massivt tilstede på de sociale medier, og det kunstneriske tyngdepunkt der i særdeleshed er ny skreven dramatik tiltrukket andre, og unge voldsomt. En overraskende publikums succes er i denne sæson 16 readings af nyeste dato, som Projekt støtteudvalget har bevilliget penge til.

På rundvisningen, rammer vi også Lille scene, som bla. huser Off the record profilen. Mette Rønne er kurator på dette projektteater, der tiltrækker enkeltopførelser, bands, stand up

og tilføjer nye tanker/forestillinger/forsøg. Tanken er at tiltrække grupper der har deres egen "crowd" altså andre segmenter der potentielt kan inspireres til nysgerrighed på kronhjortens store revir! –

Udover kontorerne til de faste medarbejdere er der givet arbejdsplads til "TEATERIET APRPOS, ILT Festivalen, samt de løst tilknyttede skuespillere" som her har et fristed til at udvikle nye projekter. - Der er i huset alle slags medarbejdere både i den tekniske stab, salgsafdelingen og skrædderafdelingen, som outsourcer deres professionalisme til f.eks. sommeroperaen, Hans Rønne Teatret, konservatoriet m.fl. " Et teater af vores størrelse har ikke hele årsværk til alle faggrupper, slet ikke i et fremtids scenarium hvor PUS `s beslutning om at lukke den succesfulde turne, ændrer årssomsætningen fra 17 mio. til 11. mio. Men ved facilitere opsætninger eller dele

af opsætninger for enkeltprojekter og andre teatre, kan alle lønnes en hel sæson.

I bestigningen af huset kommer til sidst åbenbaringen: et magisk trappe- og foyérum øverst oppe, hvor det oprindelige murværk står rent frem og fortæller en arkæologisk fantastisk historie, tilføjet glasvinduer ind til arbejdspladserne og en glasrejsning af katedral-dimensioner! - Udsigt til himmel og nabobyggeri - et mageløst udsyn og en arkitektonisk bedrift. - Inde i NY SAL er pt en bordopstilling, som et stort caféteater, med en gedigen scene som indtages om få timer til en satire der skabes simultant med publikums valg af artikler fra dagspressen, alt samlet og kommenteret af Per Smedegaard himself. - samtidigt bygges scenografien til MARTYRER af Marius von Mayenburg i Gammel sal, klar til premieren 1. oktober, og Zulu Comedy festival, gæster Lille scene. Fuld aktivitet i alle sale er ambitionen, og det lykkes i denne

sæson, fremtiden uden turnéen er uvis. Men som Per Smedegaard siger, den største taber i det spil er enkeltprojekterne der nu ikke kommer på turne og turnepublikummet der ifølge teaterforeningerne er helt uforstående overfor at Teatret Svalegangen ikke turnerer mere.

Vi er nået til kontorområdet - herunder chefens eget - som åbenbarer sig med et helt vægtapet af en udsprungen bøgeskov og midt i det hele et helt originalt trommesalsmaleri med: en kronhjort - midt i et brøll - Det er så passende - især når Per selv både er jæger og fisker, en detalje der viste sig at skabe relationen til Karin Salling der da han skulle fremlægge projektet for Teatret Svalegangens udvidelse fandt ud af at de begge var fluefiskere - og på denne åbning var dialogen helt i sync.

I rundvandringen i huset er adskillige tal af væsentlighed noteret, om bevillinger og tilskudsordninger og fremtidens ændringer der

har store konsekvenser for antallet af tournéer og forestillinger, regnestykker som konkret er et øjeblikkeligt vilkår Per må forholde sig til. Ballasten til dette, kommer ifølge ham selv fra forskellige lederuddannelser på Center for Erhvervsudvikling i Aalborg, en fortid som klovn med et oprindeligt brændende ønske om at blive skuespiller, en optagelse på Statens Teaterskole - på instruktørlinien, gode år som husinstruktør på Aalborg Teater under Geirs Sveaass ledelse, instruktionsopgaver på Cafe Teatret, Grob, og Odense Teater , Det Kgl., en fortid som underviser/iscenesætter i Østreg rundt, en ansøgning som chef på Odense Teater - som (heldigvis) ikke blev - men skærpede sansen for: "ital-esættelse af visionen om den glød - det at brænde for noget - og relevansen af såvel det smukke som det grimme, men altid brølende relevante teater" som førte til ansættelsen på Teatret Svalegangen.

FDS LEGATUDVALGET

har ansøgningsfrist

torsdag 8. oktober 2015

Og der kan forventes svar medio november.

Ansøgningsskema som skal anvendes, kan rekvireres hos steen@stagedirectors.dk eller hentes på www.stagedirectors.dk under medlemservice pinden.

Når I ansøger, skal I huske at det til stadighed er Legatudvalgets indstilling at så mange som muligt skal have glæde af midlerne.

I din ansøgning skal du gøre rede for, hvordan det pågældende projekt du søger penge til kan videreudvikle dit talent og din profession. Foreningen forventer en skriftlig afrapportering til eventuelt brug i Det Postomdelte Fagblad.

Husk også foreningens Kvikpulje, hvorfra der løbende kan ansøges om beløb på op til 1.500 kroner til uddannelsesbrug.

Med venlig hilsen

Legatudvalget

Jan Hertz, Søren Iversen & Anne Zacho

RIALTO:TEATRET INDBYDER TIL OPEN CALL

ER DU PROFESSIONEL SKUESPILLER, PERFORMER, KOMIKER, ARTIST, SANGER, MUSIKER, DANSER ELLER NOGET DER IMELLEM, SÅ SE HER!

Rialto:Teatret går i luften med et nyt tiltag, som vi kalder Lille Fredag. Lille Fredag er Late Night Lørdag på Nørrebros frække lille-bror. Det er stedet, hvor du kan afprøve nye formater, sjove ideer og eksperimenterende indslag. Lille Fredag foregår torsdag aften kl. 22:00 i foyeren på

Rialto:Teatret og vil hver gang byde på to acts og en DJ. Det bliver en aften på slap line, og vi lover, det bliver sjovt og uformelt.

Har du et indslag, du gerne vil fyre af på en Lille Fredag, skal du vide følgende:

- DIT INDSLAG MÅ MAX VARE 30 MINUTTER, MEN MINDRE KAN OGSÅ GØRE DET.
- DER ER PLADS TIL BÅDE SOLO- OG GRUPPEINDSLAG.
- DER ER ET MINIMUM AF TEKNIK.

HVERT ACT HONORERES MED 2.500 KR

DATOER OG DEADLINES:

LILLE FREDAG DEN 1., 8., 15. OG 22. OKTOBER
– deadline for tilmelding er 14. september 2015

LILLE FREDAG DEN 26. NOVEMBER SAMT 3., 10. OG
17. DECEMBER
– deadline for tilmelding er 9. november 2015

LILLE FREDAG DEN 11., 18. OG 25. FEBRUAR SAMT 3.
MARTS
– deadline for tilmelding er 25. januar 2016

Vil du være med, så send en beskrivelse af din ide,
plads- og teknikbehov, hvem du er (kort CV) og
hvilken dato, du helst vil på til Charlotte på charlotte@
nbt.dk.

*Vi glæder os til at høre fra dig.
Mange hilsner Nørrebro Teater / Rialto:Teatret*

.Aarhus Teater: Frøken Julie - Instruktion: Polly Findlay - Foto: Rumle Skafte

RUNDE DAGE

FORHØJET FRADRAG

SKAT har d. 8. september 2015 offentliggjort følgende:

Det begrænsede fradrag for lønmodtagere som i 2014 var på 3.000,- kr., er for 2015 forhøjet til 6.000,- kr.

*Aarhus Teater: Teaterkoncert Imagine
Instruktion: Maria Kjærgaard-Sunesen
Foto: Isak Hoffmeyer*

OGSÅ TILLYKKE TIL BÅDE DE NOMINEREDE OG VINDERNE AF ÅRETS REUMERT 2015

Årets Forestilling

Beton, Aalborg Teater

Årets Særpris

Ungdom, Republique

Årets Kvindelige Hovedrolle

Karen-Lise Mynster i Det der er, Husets Teater

Årets Mandlige Hovedrolle

Olaf Johannessen i Samtale før døden, Betty Nansen Teatret, Mefisto, Betty Nansen Teatret og Heksejagt, Det Kongelige Teater

Årets Kvindelige Birolle

Hanne Uldal i Cabaret, Det Kongelige Teater

Årets Mandlige Birolle

Anders Hove i Den som falder, Det Kongelige Teater

Årets Sanger

Johan Reuter i Saul og David, Det Kongelige Teater

Årets Danser

Kitt Johnson i Post No Bills, X-act

Årets Instruktør

Kaspar Rostrup for Glasmenageriet, Folketeatret

Årets Scenograf

Torden & Lynild for Amandaværelset, Eventministeriet, Det Kongelige Teater

Årets Dramatiker

Thomas Markmann for Beton, Aalborg Teater

Årets Børne-/ungdomsforestilling

Tivoli, Teater Nordkraft

Årets Opera

Andre bygninger, Den Fynske Opera

Årets Musikteater/show

Tove! Tove! Tove!, Sort Samvittighed på Det Kongelige Teater

Årets Danseforestilling

I føling, Corpus og Sort/Hvid, Det Kongelige Teater

Årets hæderspris

Kirsten Dehlholm, teaterleder og instruktør

De ti Reumert-talentpriser

Sanger Cornelia Beskow, scenograf Laura Rasmussen, skuespiller Magnus Bruun, scenograf Julian Toldam Juhlin, dramatiker Henrik Szklany, skuespiller Ena Spottag, skuespiller Nanna Cecilie Bang, skuespiller Sicilia Gadborg Høegh, scenograf Karin Gille, skuespiller Josephine Park

Bertel Haarder - Foto: Steen Brogaard

Hvis nogen troede, at kunst og kultur kun er for dødbidere, så skulle de bare se den start vi har fået her med dans og musik. Det er livsglæde så det klodser, og det står helt centralt i alt, der har med kunst og kultur at gøre. Som idémændene bag Folkemødet på Bornholm er det herligt at besøge lillesøster: Kulturmødet på Mors. Bornholm, det skulle være en blanding af politikerdyrskue, Roskildefestival og sommerhøjskole. Her er hovedvægten på

sommerhøjskolen. Og det har jeg det rigtig godt med.

Region Nordjylland og Morsø Kommune skal have rigtig mange tak for det engagement, de her har vist.

Kultur det er noget med ildsjæle, talenter og det fælles – og jeg tror vi vil opleve alle tre ting her.

Kultur er det, vi har fælles som folk i Danmark. Og det fælles, det bæres af ildsjæle.

Det slog mig, da jeg var til skulpturfestival i den forblæste landsby Agger, længst ude ved havet. Et fantastisk initiativ.

Og også da jeg for anden gang var til Jenlefest i Salling, igen båret af ildsjæle, tusind mennesker år efter år, bogudgivelser og så videre.

Og så også smukfesten ved Skanderborg, hvor 12.500 frivillige bygger en by ude i skoven om foråret og så river de den ned om efteråret, og så bygger de den op næste forår

igen. Og sådan kører det bare. Der igen båret af ildsjæle.

Danmark er landet, hvor vores oldeforældre i sjælden grad lærte at løfte i flok. Det lagde grunden til den utrolige velstand vi har i dag. Hvorfor har Nordeuropas største firma – Novo – en tyr som vartegn? Det er et barn af mejerierne. Det er Lundbeck også.

Og tænk på de andre store foretagender, der skaber vores velstand, Copenhagen Fur, Danish Crown og alt det andet, Novozymes, Carlsberg. Det kommer af, at vi var gode til at lave noget i fællesskab. Gode til at dele ny viden i stedet for at holde den skjult for hinanden af hensyn til konkurrencen.

Det var det, der var kernen i andelsbevægelsen. Og det er derfor vi kender Danmark som højskoleDanmark, foreningsDanmark og frivilligDanmark.

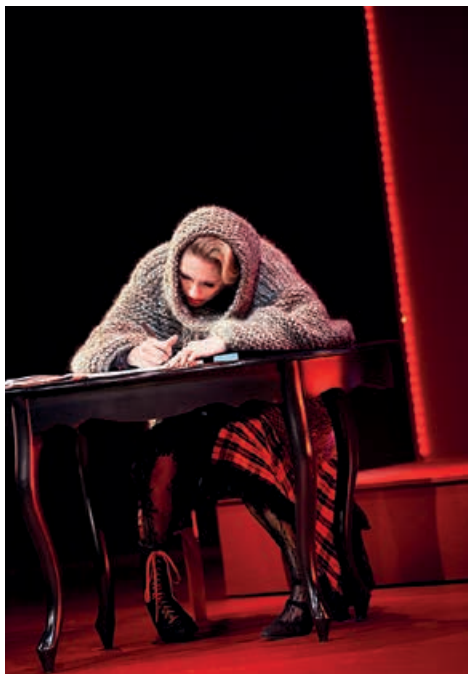
Fællesskaber er stærke, når de er frivillige. Ligesom kultur er stærkest, når den ikke er politikerstyret.

Kulturen har en egen værdi, skal ikke skal begrundes i samfundshensyn. Men kulturen spiller en enorm rolle – og tilmed også økonomisk. Tænk bare på eksporten af film og musik, kvalitetsmøbler og dansk mode og design og så videre. Så vi skal lige huske, at kunst og kultur også i stigende grad er noget, vi skal leve af. Og det er da egentlig meget godt at tænke på.

Det må være muligt at få mere opmærksomhed på al den kultur, der foregår udenfor København. Der er jo ikke længere fra København til Mors, end der er fra Mors til København. Selv om man somme tider skulle tro det.

Det, der er temaet, det er jo kultur for hele Danmark.

Det er vigtigt, at det bliver kendt i Skagen og

*Odense Teater: Den vægelsindede. I
instruktion: Jens August Wille
Foto: Emilia Therese*

København, når der foregår noget interessant i Gedser.

Hvem ved for eksempel, at netop Gedser er initiativtager til netværket Bygningkultur 2015, et kultursamarbejde om at fremtidssikre håndteringen af landets fredede og bevarelsesværdige bygninger – som vi jo har usandsynligt mange af. Tænk bare på middelalderkirkerne.

Hvem ved, at netop her i Morsø Kommune låner hver indbygger i gennemsnit otte papirbøger om året på biblioteket? Det er mere end den enkelte borger i Aalborg, Odense og København.

Og børnene, de er med her. Og en af de bedste måder at nå dem på er gennem samarbejdet med skolen. Der kan et samarbejde mellem Kulturministeriet og Undervisningsministeriet hjælpe til. Vi havde sådan et samarbejde, da det var Brian Mikkelsen og mig, der havde de poster. Jeg har allerede aftalt med Ellen

Fåtr302: Ritualet - Instruktion: Jens August Wille - Foto: Thomas Cato

Thrane Nørby, at det skal vi fortsætte med. Dengang støttede vi blandt andet Michael Bojesens formidable indsats for dansk sang, som det er lykkedes at geninstallere som noget meget væsentligt her i landet. Vi skal synge i aften og vi skal synge i morgen tidlig. Som undervisningsminister stod jeg bag de tre kanon'er for henholdsvis litteratur, historie og demokrati. Og senere kom så kulturkanonen i Kulturministeriet. Og hvorfor nu det? Jo det er fordi, kultur er også noget med, at turde sige at noget er bedre end noget andet. Og nu kommer det vovelige: at nogen er bedre end andre på visse felter.

Talenterne.

Talenter er afgørende. De skal plejes. Og de løfter bredden.

Det er alle nu enige om indenfor sportens verden.

Så skal vi også gøre det indenfor kulturens og kunstens verden.

Så må det ikke være, som jeg oplevede det på Oslobåden, den aften hvor kulturkanonen blev præsenteret i svensk tv – man kunne nemlig ikke se dansk tv, vi er jo så beskedne i Danmark – der så jeg så, at den danske kulturkanon blev beskrevet som endnu et udslag af dansk fremmedfjendskhed!

Det synes jeg er misforstået. Jeg synes det er rigtigt, hvad vi skrev i folkeskolens formålsparagraf, at børnene skal være fortrolige med deres egen kultur og have kendskab til andres kulturer. For deres egen kultur – det er vejen til det andet. Det er trampolinen, som skal løfte dem.

På sådan et folkemøde må man jo også nødvendigvis praktisere det, som grundtvigianerne kalder frisind. Det er det med, at man har en mening og slås for den, men at man samtidig vil kæmpe for andres ret til at være uenige. Uenighed og strid om hvad der er kunst, og at politikere er nogle idioter og

så videre, jamen det hører denne verden til. Professor Løgstrup sagde klogt, at demokrati ikke er en altomfattende livsform, men en "skikkelig måde at være uenig på". Grundtvig sagde ligefrem: "Livet sig kun rører i strid." Så vi skal ikke vige uden om meningsbrydninger.

Og kulturmødet er en unik anledning. Til at oplyse og tale sammen på tværs af kulturområder og kunstarter.

Vi er samlet som borgere, som kunstnere, som foreninger, som netværk, som politikere. Og i de næste to døgn vil vi prøve at blive klogere på det hele. Enige behøver vi ikke blive.

Men forhåbentlig kan vi blive enige om, at det er vigtigt at engagere sig i kulturen og anerkende dens betydning – som egenværdi, men også dens betydning som sammenhængskraft i vores samfund.

For hvad er det, det gør, at vi kan finde på at tale om danskerne som et folk? Jamen,

Odense Teater: Byernes jungle
Instruktion: Madeleine Røn Juul
Foto: Emilie Therese

det er de fælles kulturelle erfaringer, som er nedfældet i bøger og billeder, musik, sang og kunst af enhver art. Alt det vi er samlet om her.

Kultur er i bund og grund noget med følelser. Stor litteratur og dramatik, ja al kunst, handler om store følelser. Længslen er en drivende kraft. Det skriver Jeppe Aakjær især om. Det er det, der er så stærkt hos ham. Og han kan endda skrive ord som viser, at folk der ikke har det i munden og som ikke selv kan sætte ord på det, også har stærke følelser.

Dramatik sætter sig i sindet, så man ikke er den samme bagefter.

Ligesom musikken, der får ørerne til at høre, hvad de ikke før kunne høre. Og som malerkunsten, der får øjnene til at se, hvad de ikke før kunne se.

Og det er det, som kulturpolitikken og skolepolitikken handler om.

Grønnegårds Teater: Visen om Sidsel
Instruktion: Nikoline Werdelin
Foto: Bjarne Støhr

Kultur skal ud til folket. Ja, og hvad betyder det så?

Betyder det, at der ikke må være noget, der er bedre end andet? – Nej.

Betyder det, at der ikke er nogen, der må være bedre end andre? – Nej.

Betyder det et opgør med kunst- og kultur-eliten, "spinatfuglene i København", som forfatteren Jørgen Bukdahl fra Askov højskole elskede at sige. – Nej.

Og det er heller ikke et opgør med smagsdommere. For hvad skulle vi gøre uden smagsdommere? Så skulle ministeriet og staten styre tingene.

Vi er da nødt til at udnævne nogle smagsdommere, hvis vi overhovedet skal have en kulturpolitik.

De skal bare være bevidste om det samfundsansvar, vi derved lægger på deres skuldre, når vi lader dem bruge og fordele almindelige menneskers penge.

De har frihed til at skalte og valte, men det er frihed under ansvar over for den folkelighed, der er kulturpolitikens mål.

Folkelighed, vel at mærke i grundtvigsk betydning. Han stavede det folke-lighed, det, vi har fælles. Kultur handler også om det fælles.

Så kan nye ting jo komme og blive fælles. Når de fleste af os kan Paul McCartneys sange udenad, så er det vel blevet en del af vores fælles gods?

Og i øvrigt skal vi huske, at de helt store inspirationer, som har skabt store ting i Danmark, de er kommet udefra: Reformationen, romantikken, kulturradikalismen, arbejderbevægelsen, Socialdemokratiet, juletræet og så videre.

Det hele kom udefra og så har vi bygget det op her i Danmark og i Norden til noget dansk og nordisk.

Og det nordiske håber jeg ikke vi glemmer.

For vi har sådan en tendens i Norden til at gøre os mindre end vi er. Og hvis vi ikke engang tør tænke os sammen med de andre nordiske borgere, så bliver vi endnu mindre. Loftet sænker sig, vi bliver fattigere. Så lad os huske, at dansk kultur er også nordisk.

Og vi er ikke små. Til sammen er vi rigtig, rigtig store. Og man ser hen til os. Netop vores kultur, som nu netop er blevet berømt i hele verden i kraft af danske film, til dels også svensk musik og norske bøger. Vi kan noget. Og den selvbevidsthed skal vi også have med, når vi snakker kultur.

Med disse ord vil jeg hylde de ildsjæle og talenter, som har gjort kulturmødet til et blivende element i det danske landskab.

Ildsjæle og talenter, det er det, det drejer sig om.

Tak.

Teater FÅR302 er godt i gang med at lægge planer for sæson 2016/2017 og inviterer hermed

scenekunstnere, der ønsker at være med til at sætte deres kunstneriske aftryk på vores åbne scene, til at ansøge om at spille på teatret.

Vores mål er at præsentere et varieret program af værker fra uafhængige kompagnier, enkeltstående kunstnere og projektkonstellationer af forskellige kunstnere. Vi ser især gerne ansøgninger fra projekter, som udfordrer Teater FÅR302's helt særlige scenerum.

Teater FÅR302 vil skabe et alsidigt og inkluderende rum:

- hvor der er plads til både scenekunst og værker fra andre kunst- og vidensfelter, der udfordrer, beriger og udvider rammerne for scenekunsten

- hvor der opstår intime møder mellem værk og publikum
- hvor vi udviser grænserne og hierarkierne mellem sansning, intellekt og følelse
- hvor målet IKKE er at ensrette kunsten og insistere på kun én vej
- hvor kunsten er levende og insisterer på kontraster, overraskelser og udfordringer

Teater FÅR302 inviterer værker:

- der arbejder med teater, performance, dans, video, installation, billedkunst, musik, lectures, dokumentar, tekst, laboratorieundersøgelser
- der arbejder tværetetisk eller tværmedielt
- der opføres i byrummet og ikke-teaterum, hvor der giver geografisk mening at koble sig til Teater FÅR302

- der har fokus på den æstetiske undersøgelse, det formmæssige eksperiment, eller foretager koblinger til andre videns- og erfaringsfelter
- der evt. både inddrager scenerummet og vores foyer, som er direkte forbundet med en trappe, hvilket giver plads til værker, der arbejder med flere rum og forskellige medier

SÅDAN SØGER DU

Send et projektforslag pr. e-mail til Teater FÅR302's kunstneriske råd

Kontaktperson René Kruse, rene@faar302.dk

Deadline: 10. oktober 2015

Projektforslaget skal indeholde:

- Projektbeskrivelse (max. 2 sider)
- Ønsker til spilleperiode (helst flere muligheder)

- Præsentation af de medvirkende (max 2 sider, i alt)
- Evt. billeder eller links til videomateriale fra samme/tidligere forestillinger

OBS: Alt materialet skal samles i én vedhæftet fil.

Vi kigger især på:

- Den kunstneriske idé: Hvad er den tematiske/formmæssige undersøgelse?
- Udfordringen af scenerummet: Hvordan er værket tiltænkt netop Teater FÅR302's scenerum – og hvilket møde skaber det mellem værk og publikum?
- Forholdet til publikum: Hvilken målgruppe er værket rettet mod, og vil det kunne skabe interesse for scenekunsten hos nye publikummer?

PRAKTISK

Økonomi & samarbejde:

Teater FÅR302 ønsker at give plads til mange forskellige bud på scenekunsten i løbet af en sæson.

En periode vil derfor typisk bestå af 1 uge til opstilling/prøver og 1-3 efterfølgende spilleuger.

Prisen for en opstillingsuge er 3.000,- kr. ex moms og 12.500,- kr. ex moms pr. spilleuge.

Prisen indeholder:

- lokaleleje, el & rengøring
- lån af teknisk udstyr efter aftale
- bemanning af Teater FÅR302's foyer, som varetager billet- og barsalg
- synliggørelse på teatrets hjemmeside, sæsonprogram og sociale medier

Et samarbejde mellem Teater FÅR302 indeholder:

- sparring med forretningsleder René Kruse omkring ansøgning, projektbeskrivelse og budgetter
- sparring med produktionsleder Mette Hornbek omkring brug af scene og teknik
- sparring med PR- og kommunikationsansvarlig Karina Lykkesborg omkring kommunikationsstrategier

Hvor tid & økonomi tillader det, kan Teater FÅR302 derudover tilbyde produktionsopgaver i form af regnskab, produktionsledelse, PR & markedsføring, samt fundraising. Dette aftales individuelt med projekterne i forhold til deres økonomi og ønsker til samarbejdet.

Mediepolitikken og især DR kom til at præge sommerens kulturdebat. I hvert fald hvis man vurderer ud fra folketingsmedlemmers Facebookopslag.

Liberal Alliances Mette Bock og Socialdemokraternes Mogens Jensen er uden tvivl de mest flittige brugere af Facebook til at kommunikere egne budskaber. Og de har begge været ganske optagede af mediepolitik – og i særdeleshed DR – denne sommer.

I en kronik i Jyllands-Posten har Mette Bock fremsat 6 ganske radikale forslag til ændring af mediepolitikken:

- udfasning af den almindelige mediestøtte (bl.a. dagbladsstøtten)
- privatisering af TV2
- afskaffelse af licens, som skal erstattes med en abonnementsordning
- DR's arkiver skal stilles gratis til rådighed for alle

- DR Koncerthuset skal privatiseres
- Radio 24/7 skal privatiseres

Til et interview med Finansministeren (om DR) skriver Mette Bock: "I dagens Politiken blæser også Claus Hjort til diskussion om DRs størrelse og opgave. Det er godt!

Det handler ikke om at lukke DR, men om at slanke og modernisere, så DR ikke konkurrerer med, men supplerer det private marked med f.eks. dansksproget indhold. Tvangslicensen skal desuden afskaffes og erstattes med en abonnementsordning."

Kommentarerne til Mette Bocks indlæg er mestendels enige. Dog er der nogle, som har svært ved at forstå, at Liberal Alliance er med i medieforliget og dermed blåstempler licensbevillingen til DR. Til dette svarer Mette Bock: "Fordi DR for første gang fik tilført færre res-

sourcer! Og udenfor medieforligskredsen kan vi ikke få denne debat sat på dagsordenen på Christiansborg."

Socialdemokraternes Mogens Jensen læste også interviewet med Finansministeren og skrev:

"Hjort har ikke styr på fakta i sin vendetta mod DR. Private TV-kanaler har vundet markedsandele i.f.t. DR de senere år og det er Google m.fl. der stjæler annoncekronerne fra dagbladene – ikke DR. Ifølge en nylig undersøgelse fra Wilke er 62,2% af danskerne i øvrigt, sammen med mig, helt uenig med Hjort: DR fylder ikke for meget i mediebilledet."

Og videre:

"Lad os få fakta ind i debatten om DR: Kigges der på antal brugere på danske

public service-netmedier, hvor DR udgør størstedelen, og sætter dem over for private dagblade, er de to grupper cirka lige store. Begge havde omkring 3,5 mio. online-brugere i januar. Begge når ud til ca. 70 pct. af internetbrugere. De landsdækkende dagblade havde dobbelt så mange sidevisninger som landsdækkende public service. DR et problem? Nej!

En norsk undersøgelse med fokus på DR-søsteren NRK konkluderede tidligere på året, at der ikke er særlig grund til at tro, at NRK med sin tilstedeværelse på nettet sætter væsentlige begrænsninger for andre nationale norske mediers mulighed for at få betalende brugere online.

I en britisk undersøgelse har man konkluderet at lande med stærke public service-medier har større tendens til også at have et kommercielt mediemarked, der genererer overskud og udbyder kvalitetsjournalistik.

DR et problem? Nej! Læs på lektien, Claus Hjorth og Bertel Haarder."

Mogens Jensen erklærer sig også "Enig med justitsministeren i at det skal have større konsekvens for medier hvis de bringer urigtige historier der skader mennesker, organisationer eller virksomheder. Midlerne må vi diskutere men lige så vigtigt at medierne berigtiger urigtige historier i et format der svarer til den skade der er sket."

Til Mors

Flere af kulturordførerne deltog i Kulturmødet på Mors.

Mogens Jensen: "På vej til årets Kulturmøde på fødeøen Mors. Og der er nok at drøfte de næste dage: hvordan sikrer vi et stærkt danskproduceret medieindhold til alle danskere? Hvordan breder vi kulturtilbuddene

mere ud med særligt fokus på børnene? Og er der for meget ligegyldig kunst..."

Mette Bock: "På vej til kulturmøde på Mors, hvor jeg skal deltage i åbningsdebatten. JP spørger, hvad jeg forventer at få ud af kulturmødet og jeg svarer i dagens avis:

- At opleve, at kulturen for en gangs skyld står højest på dagsordenen. Det er meget besynderligt, at kulturspørgsmål rangerer så lavt i det politiske "hierarki" i en tid, hvor vi er i konstant søgen efter svar på vores egen identitet og fremtid.

Kulturen er sjældent, hvor flertallet er. Men kulturen er fuldstændig afgørende for forståelsen af os selv og dermed for samfundsudviklingen.

Hvad er det vigtigste kulturpolitiske spørgsmål netop nu? Hvordan vi sikrer et paradigmeskift i anvendelsen af kulturstøtten. Den er blevet til et fossil i stedet for at være fødselshjælper.

Kulturstøtten falder i tre dele: Elite, mainstream og vækstlag. Støtten bør i langt højere grad koncentrere sig om elite og vækstlag, mens den brede mainstreamkultur skal stå mere på egne ben."

Nyvalgte Rasmus Nordqvist fra Alternativet:
"Der er selvfølgelig en masse sager som hver i sær er vigtige, men jeg må indrømme at jeg oven på kulturmødet på mors syntes der er behov for at vi stikker skovlen lidt dybere, og politisk diskutere hvilken rolle kunsten og kulturen skal spille i vores samfund. Der er ingen tvivl om at Alternativet gerne så kunst og kultur spille en langt mere central rolle end i dag."

Landets kulturperler

Zenia Stampe, Radikale, henviser til en undersøgelse publiceret af Danmarks Biblioteksforening:

"Der er ikke noget, jeg holder mere af, end at komme ud i Danmark og finde en lille kulturperle. En ruin, der bringer historien helt tæt på. Et godt kunstmuseum. En stærkt teater. Og nu er det dokumenteret, at gode kulturtilbud trækker tilflyttere til. Særligt for de højtuddannede og de 30-49-årige betyder kvaliteten og mængden af kulturtilbud noget, når man vælger, hvor man skal bo. Skal vi ikke samarbejde om at skabe fremragende spillesteder, teatre, biografteater, biblioteker og museer i hele landet? For kulturen hører hjemme, hvor mennesker lever. Kulturen er jo livet."

Mogens Jensen, glæder sig "over at der nu er kommet en slagkraftig bestyrelse bag Danmarks Underholdningsorkester- det tidligere DR Underholdningsorkester. Det vil være en styrke for dansk kulturliv, hvis orkestret fortsat kan berige os alle med deres

musik selvom det ikke længere er i DR-regi. Held og lykke med opgaven."

Mette Bock: Så dans og syng dog!
"Har lige hørt finalen på "Den danske sang" på P2, hvor danskernes 10 favoritsange blev kåret. Pragtfuldt – ægte public service! Jeg fik lyst til at danse og synge... Dansen blev garanteret opfundet fordi den giver mennesker, der ellers ikke må røre ved hinanden fysisk mulighed for det. Sangen blev garanteret opfundet fordi mennesker, der ikke rigtig kan finde ord for at udtrykke, at de ønsker et fællesskab, kan gøre det gennem fællessangen."

Jeg har sunget i kor i mange år og det har min familie også. Det er min erfaring, at det simpelthen ikke kan lade sig gøre at skændes, når man lige har sunget sammen. Sangens fællesskab

lader sjælene røre hinanden og overdøver andre uenigheder.

Alle børn bør introduceres til både dans og den danske sang fra de er helt små.

Måske et nyt uddannelsespolitisk mål? :-)"

Søren Søndergaard fra Enhedslisten bringer et internationalt islæt ind i kulturdebatten:

"I foråret tog jeg dette billede i kulturcentret i den kurdiske by Suruc på den tyrkiske side af grænsen til Kobane. Her mødtes en delegation fra Enhedslisten med gode folk, som fortalte om deres indsats for at genopbygge Kobane. I dag blev en bombe bragt til sprængning og mange i kulturcentret blev dræbt eller såret. Der er kun ét svar: Støt kurdernes kamp mod Islamisk Stat."

Nyvalgte Briitt Bager fra Venstre:

"Jeg er blevet Venstres nye kulturordfører. Et for mig helt nyt og super spændende område.

Jeg ved ikke så meget om det endnu – men sommeren er ung, så det kommer jeg til. Jeg glæder mig til at kaste mig over området, og jeg glæder mig til at lære af en af Folketingets mest erfarne politikere, Bertel Haarder."

Søndag Aftens gennemgang af folketingspartienes kulturordføreres opslag på Facebook er baseret på opslag fra 1. juli til 31. august 2015. Du kan selv følge opslagene ved at skrive "Kultur- og medieordførere (Liste)" i Facebooks søgefelt (kræver at man er logget ind på Facebook). Her samles alle opslag fra 12 kultur- og medieordførere. Listen kan følges,

uden at man behøver tilkendegive, om man følger listen endsige like' de enkelte politikere. Man kan følge listen ved øverst til højre at klikke på værktøjstegnet, pil og Følg liste.

Ordførerne forholder sig til mange andre emner end kultur, du må selv skimme listen for det, der interesserer dig.

For god ordens skyld, skal vi gøre opmærksom på, at det ikke er alle folketingets kultur- og medieordførere, som har en Facebook-profil, endsige som aktivt bruger Facebook. Naturligvis foregår kulturpolitiske debatter mange andre steder.

M E D U D S I G T T I L H O N G K O N G

Torsdag 10. september samledes omkring 200 medlemmer fra Autorhusets tre forbund på Charlottenborg. Instruktører af begge slags minglede med dramatikere, spiste hotdogs og forsøgte at tømme den gratis bar, mens Master Fatmans dj pult sendte positive latin-amerikanske toner efter alle.

Det lykkedes Inger Birkestrøm Juul og Steen Madsen at knipse et par snapshot, som vi bringer her.

DOBBELT AFGANG PÅ DEN DANSKE SCENEKUNSTSKOLE KØBENHAVN

For at styrke de studerendes selvstændige kunstnerskab har Den Danske Scenekunstskole valgt at have dobbelt afgang i studieåret 2015-2016.

Det betyder, at der vil være mulighed for at opleve to afgangformer i år, nemlig:

- En fælles afgang - i lighed med de tidligere afgangsfeststillinger
- En selvstændig afgang - et selvstændigt scenekunstnerisk projekt, hvor de studerende giver deres bud på fremtidens scenekunst.

Fælles afgang vil finde sted med premiere den 20. november i år, og de selvstændige projekter vil kunne opleves i maj-juni 2016.

Vi glæder os meget til at se jer alle og præsentere afgang i både velkendte og nye formater. Hold øje med Den Danske Scenekunstskoles facebook-profil, hvor du også kan abonnere på alle skolens events.

DDSKS KØBENHAVN